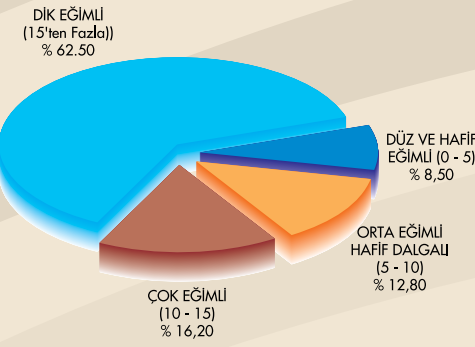

Türkiye'deki Orman Durumu

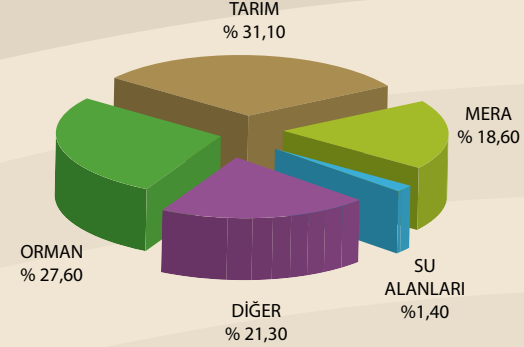
Türkiye'de ormanlar 21,67 milyon hektar alanı kaplamaktadır (ülke alanının % 27,6'sı). Türkiye ormanlarının % 99,9'u devlete aittir. Ormanların yaklaşık yarısı iğne yapraklı, diğer yarısı geniş yapraklı türlerden oluşmaktadır.

Türkiye ormanları orman ağaçları dışındaki bitki türleri, odun dışı orman ürünleri ve fauna kaynakları itibariyle de zengin biyolojik çeşitlilik değerlerine sahip bulunmaktadır. Son 40 yılda yapılan çalışmalar ile Türkiye'de orman alanı yaklaşık 1.47 milyon hektar artırılmıştır.

Türkiye'nin Topoğrafik Yapısı

Türkiye'de Arazi Kullanımı

Erzurum

Ağrı - Doğubeyazıt

Dünden Bugüne Erozyon Kontrolü Çalışmaları

1946 yılından bu yana ağaçlandırma, erozyon kontrolü, bozuk orman alanlarının rehabilitasyonu ve mera ıslahı çalışmaları hız kazanarak devam etmektedir. 2008-2012 yıllarını kapsayan Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları en üst seviyeye ulaşmıştır.

Türkiye'de 2012 yılı sonuna kadar 7.889.301 hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü, bozuk orman alanlarının rehabilitasyonu, mera ıslahı, enerji ormanı tesisi, suni gençleştirme ve özel ağaçlandırma çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmaların 1.070.435 hektarı erozyon kontrolü çalışması olup ağaçlandırma, rehabilitasyon, mera ıslahı vb. çalışmalar ise dolaylı olarak erozyonu önlemeye katkı sağlamaktadır.

Isparta - Uluborlu

1984

2002

1995

2003

"Türkiye erozyonla mücadelede dünya lideridir."

OECD Genel Sekreteri
Angel GURRIA

www.cem.gov.tr

Orman, Su Varsa Hayat Var.

CTA LTD. (0312) 222 6677

T. C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

ÇÖLLEŞME VE EROZYONLA MÜCADELE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE'DE EROZYON KONTROLÜ ÇALIŞMALARI

Orman, Su Varsa Hayat Var.

Erozyon

Toprağın çeşitli etkenlerle aşınıp, taşınıp, birikmesidir.

Erozyonun Sebepleri

Ekosistemdeki bozulmalar insanoğlunu kuraklık, açlık, susuzluk, erozyon, sel, taşkın, hava kirliliği gibi birçok problemle karşı karşıya getirmektedir. Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafi konum, iklim, topografya ve toprak şartları, Türkiye'nin arazi/toprak bozulmasına ve kuraklığa karşı hassasiyetini artırmaktadır. Türkiye açısından erozyonun sebeplerini incelediğimizde insan faktörü ön plana çıkmaktadır. Türkiye'nin coğrafi konumu, topografik yapısı, iklim şartları ise erozyonu artırıcı etki yapmakta, erozyonla mücadeleyi zorlaştırmaktadır.

Türkiye'de tarım alanlarının % 59'unda, orman alanlarının % 54'ünde ve mera alanlarının % 64'ünde aktif erozyon bulunmaktadır.

Türkiye'de her yıl 182 milyon ton verimli üst toprak sediment halinde akarsular tarafından taşınmaktadır (EİE 2005)

Kastamonu - Tosya

Erozyonun Zararları

- Bitki örtüsünün yok olması, erozyonun yanı sıra toprak kayması, sel, taşkın ve çığ felaketlerini artırır.
- Erozyonla, sadece toprak değil toprakta bulunan organik maddeler, mikroorganizmalarda taşındığından toprağın verimi de azalır.
- Verimsizleşen ve yok olan tarım arazileri, üzerinde yaşayanları besleyemez duruma gelip, kırsal kesimden kentlere doğru göçü artırarak, büyük ekonomik ve toplumsal problemlere yol açar.
- Meraların tahribi hayvancılığın gerilemesine sebep olurken, gelirin azalması ve iş imkanlarının daralması sonucunu doğurur.
- Erozyon sonucu taşınan verimli topraklar, baraj göllerini doldurarak barajların ekonomik ömürlerini kısaltır.
- Yeşil örtü ve toprağın elden gitmesi iklim değişikliğini hızlandırmakta ve ekolojik dengenin bozulmasına sebep olmakta, ekosistemde biyolojik çeşitliliği azaltmaktadır.
- Bitki örtüsü ve toprağın olmadığı bir yüzey, kar ve yağmur sularını ememediğinden, doğal su kaynakları düzenli ve sürekli olarak beslenemez.

Erzurum

Erozyon Kontrolü Çalışmalarında Kullanılan Metotlar

İnsan müdahalelerinin önlenmesine yönelik idari tedbirler, yüzey erozyonunu önleme gayeli ağaçlandırma ve bitkilendirme çalışmaları gibi kültürel önlemler alınmaktadır.

Bunların yanında erozyon kontrol çalışmalarında;

- Yüzey erozyonunu önlemeye yönelik teraslama çalışmaları,
- Oyuntu erozyonunu önlemeye yönelik duvar, canlı eşik ve tel kafes gibi tesisler kullanılmaktadır.
- Rüzgâr erozyonunu önlemeye yönelik rüzgar koruyucu perdeler, orman kuşakları vb. tesisler kurulması gibi teknik tedbirler alınmaktadır.

Kuru Duvar Eşik

Van - Ağzıkara

Türkiye'de son yıllarda yaşanan iklim değişikliğinin etkileri ile sel olaylarında artış meydana gelmektedir.

Sel havzalarında düşen yağışın akışa geçmemesi için düşen yağışın depolanabileceği daha geniş teras yapımına ihtiyaç duyulmuştur.

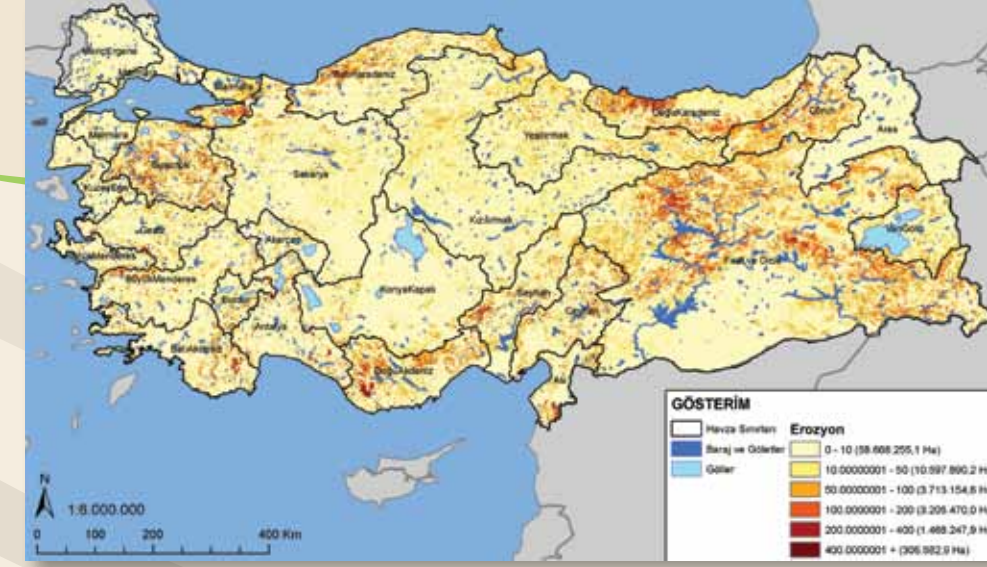
Kurak ve yarıkurak alanlara düşen maksimum yağışlara göre hesap edilen aralık mesafeye göre 150 cm genişliğinde gradoni tipi terasların yapımında iş makineleri kullanılmaktadır.

Erozyon İzleme Sistemleri

Türkiye genelinde tanımlanan 25 adet su havzasının mikro, alt havza ve genel akarsu havza sınırları ve drenaj ağları oluşturulmuştur.

Türkiye su havzalarında CBS tekniği kullanılarak havza, alt havza ve mikro havza sınırları dikkate alınarak, **"potansiyel", "gerçek" ve "akarsulara ulaşan"** yıllık ortalama toprak kayıplarını gösteren erozyon haritaları oluşturulmuştur.

TÜRKİYE AKARSULARA ULAŞAN TOPRAK KAYIPLARI HARİTASI

Erozyonla Mücadele Eylem Planı:

Türkiye genelinde erozyona maruz bütün alanlarda etkin bir şekilde erozyonla mücadele gayesiyle ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla 2013-2017 yılları arasında kapsayan havza bazında erozyonla mücadele eylem planı hazırlanmıştır.

Bu eylem planı kapsamında 5 yıllık süre içerisinde 1.400.000 hektar alanda erozyonla mücadele gayesiyle erozyon kontrolü, ağaçlandırma, rehabilitasyon, mera ıslahı çalışmaları ile geçmişte yapılan ağaçlandırma ve erozyon kontrolü sahalarında 2.287.379 hektarda bakım çalışmaları yapılacaktır.

2013-2017 yıllarını kapsayan Yukarı Havza Sel Kontrolü Eylem Planı ile Baraj Havzaları Yeşil Kuşak Ağaçlandırma Eylem Planı hazırlanmıştır. Bu planların uygulanması ile 227 adet sel havzasında 4.155.201 hektar alanda selle mücadele çalışmasına ilaveten 400 adet baraj ve gölet çevresinde yeşil kuşak ağaçlandırma çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmalar Türkiye genelinde erozyonla mücadelede çok önemli katkı sağlayacaktır.

İğdır Aralık Rüzgar Erozyonu Önleme Projesi:

Yörede doğal olarak bulunan ebuçehil çalısının aşırı otlatma ve yakacak ihtiyacının karşılanması gayesi ile tahrip edilmesi sonucu, Türkiye-Nahcivan karayolu, yerleşim yerleri, mera ve tarım alanlarında şiddetli rüzgarın neden olduğu kum fırtınalarının zararlarının önlenmesi ve kaybolan toprak özelliklerinin yeniden kazandırılması gayesi hedeflenmiştir. Proje kapsamında OGM, ÇEM ve İğdir Valiliği tarafından toplam 680 ha alanda çalışma yapılmış, çalışmalar devam etmektedir.

Iğdır - Aralık

Konya - Karapınar

Konya Karapınar Rüzgar Erozyonu Önleme Projesi:

Karapınar ilçesi 1960'lı yıllarda şiddetli rüzgâr erozyonu nedeniyle göç tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. 1962 yılında, Tarım Bakanlığı Toprak-Su Genel Müdürlüğü tarafından erozyonla mücadeleye başlanmıştır. İlk olarak 13.000 hektar saha tel örgüyle kontrol altına alınarak ıslah çalışmaları yapılmıştır. Canlı rüzgâr perdelerini oluşturacak fidanları korumak için kamış ve ahşap rüzgâr perdeleri ile kumul stabilizasyonu gerçekleştirilmiştir.

Konya-Karapınar havzasında zaman zaman yerleşim yerlerinin, mera ve tarım alanlarında şiddetli rüzgârın sebep olduğu kum fırtınalarının zararlarından korunması ve Konya-Karapınar havzasında hüküm süren kurak iklim etkisi altında bulunan alanlarda tahrip olan bitki örtüsünün yeniden canlandırılması gayesiyle Orman Genel Müdürlüğü tarafından Karapınar Rüzgâr Erozyonu Önleme Projesi çalışmaları yapılmaktadır. 2010 ve 2011 yılı ilkbaharında yapılan çalışmalarla 57.500 adet fidan dikilmiştir. 2012 yılı içerisinde sulama işlemlerine devam edilmiş proje alanı içinde kuruyan fidanların yerine tamamlama dikimleri yapılmıştır. Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından projenin izleme ve değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Alanları Ağaçlandırma Projesi:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, Arazi Toplulaştırma Projesi kapsamında arazi toplulaştırması ve arazi kullanım planlanması yapılmaktadır.

Konya - Altınova

Tarım alanlarındaki yolların ağaçlandırılması, rüzgar perdeleri, zararlılarla biyolojik mücadele amaçlı ağaçlandırmalar yapılacaktır. Bu kapsamda yapılacak projelerle; zararlılarla biyolojik mücadele ve bal üretimine katkı sağlamak, rüzgarın hızını kesmek, erozyonu önlenmek, toprağın su ekonomisine katkı sağlamak, gölgelik oluşturmak vb. hususlar sağlanacaktır.

Tarsus - İnköy Havzası